

6

QP – 092

I Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, April/May 2021
(CBCS) (F+R) (2014-15 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – I

Kumarasambhavam – II Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
ii) Question I, V and VI should be answered in **Sanskrit only**.

I. समीचीनमुत्तरं चित्वा लिखत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Select and write the correct answer :

(10×1=10)

1) कुमारसम्भवस्य कर्ता कः ?

अ) व्यासः आ) भासः इ) कालिदासः ई) भारविः

2) कुमारसम्भवे कति सर्गाः सन्ति ?

अ) सप्तदश आ) एकादश इ) पञ्चदश ई) दश

3) वृत्रः कः ?

अ) असुरः आ) सुरः इ) मानवः ई) गन्धर्वः

4) तारकः कीदृशः इव उत्थितः ?

अ) धूमकेतुः आ) नक्षत्रः इ) ग्रहः ई) मेघः

5) देवराजः कः ?

अ) इन्द्रः आ) शिवः इ) विष्णुः ई) ब्रह्मा

6) कुमारः कः ?

अ) गणेशः आ) षण्मुखः इ) अग्निः ई) यमः

7) देवताः कस्य धामं ययुः ?

अ) शिवस्य आ) ब्रह्मणः इ) वरुणस्य ई) इन्द्रस्य

8) पुराणस्य कविः कः ?

अ) ब्रह्मा आ) विष्णुः इ) इन्द्रः ई) शिवः

P.T.O.

9) कविकुल गुरुः कः ?

अ) व्यासः   आ) कालिदासः   इ) भासः   ई) भोजः

10) भग्नशाखा द्रुमः इव कस्य बाहुः पराभवं शंसति ?

अ) कुबेरस्य   आ) तारकस्य   इ) शिवस्य   ई) इन्द्रस्य

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer any two of the following :

1) कालिदासस्य जीवन-काल-देश-कृती: अधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

ಕಾಳಿದಾಸನ ಜೀವನ-ಕಾಲ-ದೇಶ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on life-date-place and works of Kalidasa.

2) कुमारसम्भवस्य द्वितीय सर्गस्य सारांशं लिखत ।

ಕುಮಾರಸಂಭವದ ಎರಡನೆಯ ಸರ್ಗದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the summary of the second canto of Kumarasambhavam.

3) देवतानां प्रार्थनां विवृणुत ।

ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the request of Gods.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain any three shlokas :

1) तेषामाविरभूह्रब्रह्मा परिम्लानमुखश्रियाम् ।

सरसां सुप्तपद्मानां प्रातर्दीधितिमानिव ॥

2) यदमोघमपामन्तरुप्तं बीजमज्ज त्वया ।

अतश्चाचरं विश्वं प्रभवस्तस्य गीयते ॥

3) किमिदं द्युतिमात्मीयां न बिभ्रति यथा पुरा ।

हिमक्लिष्टप्रकाशानि ज्योतीषीव मुखानि वः ॥

4) अमी च कथमादित्याः प्रतापक्षतिशीतलाः ।

चित्रन्यस्ता इव गताः प्रकामालोकनीयताम् ॥

5) स द्विनेत्रं हरेश्चक्षुः सहस्रनयनाधिकम् ।

वाचस्पतिरुवाचेदं प्राञ्जलिर्जलजासनम् ॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two of the following :

- 1) अतश्चराचरं विश्वं प्रभवस्तस्य गीयते ।
- 2) मयि सृष्टिर्हि लोकानां रक्षा युष्मास्ववस्थिता ।
- 3) त्वं पितृणामपि पिता देवानामपि देवता ।
- 4) वृत्रस्य हन्तुः कुलिशं कुण्ठिताश्रीव लक्ष्यते ।

V. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत :

(5×1=5)

- 1) गुरुणा
- 2) फलं
- 3) लोकानां
- 4) तेषां
- 5) त्वं
- 6) पिता
- 7) देवः
- 8) सा

आ) पञ्चानां लकार पुरुष-वचनानि-लिखत :

(5×1=5)

- 1) लक्ष्यति
- 2) भविष्यतः
- 3) पठतु
- 4) भवति
- 5) गच्छामि
- 6) अभवत्
- 7) बभूव
- 8) करोमि

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा । प्रश्नानामुत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

मानवजीवने छात्रजीवनं प्रशस्ततममस्ति । अस्मिन्नेव जीवने नरः भावीजीवनस्य निर्माणं करोति । इदं जीवनं चिन्ताशून्यम् आनन्दप्रदं चेति वदन्ति वृद्धाः । सिद्धान्तरूपेण आजन्मनः पञ्चविंशतिवर्षाणि यावत् छात्रजीवनं प्रसरति इति बुधैः स्वीक्रियते । अध्ययनकाले विद्यार्थी सततं महापुरुषैः सह संवदति, महाकवीनां काव्यरसं पीत्वा स्वात्मानं पवित्रीकरोति । सर्वथा अभिनन्दनीयम् इदं जीवनम् ।

प्रश्ना :

- 1) मानवजीवने किं प्रशस्ततममस्ति ?
- 2) छात्र जीवन विषये वृद्धाः किं कथयन्ति ?
- 3) छात्र जीवनं कति वर्षाणि यावत् प्रसरति ?
- 4) अध्ययनकाले छात्राः कैः सह संवदन्ति ?
- 5) विद्यार्थी स्वात्मानं कथं पवित्रीकरोति ?